

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Dne 4. septembra v Maribor!

Bili so časi, in iz teh časov še živijo ljudje, ki so se pri vsakem političnem koraku vprašali: Kaj bodo k temu rekli nasprotniki, ali nas ne bodo smešili in napadali? To je znamenje bojazljivih ljudi brez sujočih sil in smotrenega delovanja. V naših vrstah ni več takih ljudi! Naše prvo vprašanje je dandanes: Kaj bo koristilo našemu narodu? In napadanje in smešenje od strani nasprotnikov za nas ne pomeni več, nego dokaz, da nas vidijo pri delu.

Različni neuspehi na združnem polju so nas uverili, da je našemu narodu treba za napredek v narodno-gospodarskem oziru izobrazbe in zopet izobrazbe. In vedeli smo, da mu izobrazba ne bo škodila tudi v boju za narodne pravice in za osvojenje različnih samoupravnih zastopov. Ljudstvu kričati: „Ljubite narod, branite domovino!“ zraven pa ga pustiti v duševni temi in umstveni odvisnosti, to ni bilo po našem ukusu, ker se tako narod ne more dvigniti na višjo stopinjo omike in se dejstveno ne more ohraniti v tekmovalju z napredujočimi sosedi. Zato smo se z mladeniško navdušenostjo poprijeli dela za izobrazbo našega naroda in vzbujali zaspana bralna društva ter snovali nova. Imeli smo med Slovenci in narodnimi nasprotniki mnogo sovražnikov in sramotilcev, toda šli smo mimo njih na dnevni red.

Vrile so se veselice s programatičnimi

govori, prirejali so se navduševalni mladeniški shodi, začela so se poučna predavanja, sprva v zvezi z veselici, potem sama, in nazadnje so se ustvarjali v društvih krožki, kjer so se društveniki načrtoma in sestavno učili za življenje važnih, resnih predmetov. Tako je bilo v društvi, ki so radovoljno sledila našemu klicu, a v obče se je v vseh društvi delalo več za narodno probujo in izobrazbo, nego kedaj poprej.

Kdor je razsoden, ne more zahtevati, da bi naše današnje delo že jutri obrodilo poln sad. A vendar brez sadu ni ostalo naše delovanje in sicer so se nasledki pokazali ravno najbolj tam, kjer so ga naši domači nasprotniki najmanj pričakovali: v narodnem boju. Kdo je izvojeval občinske volitve zadnjega časa naši narodni stvari v korist, če ne ravno oni, ki so se napajali ob navdušenju našega novejšega gibanja?

Dne 4. septembra stopi organizacija naših nepolitičnih društev iz cele Slovenije v Maribor skupaj, da zbere svoje člane in se posvetuje, kako zanesti navdušenje za izobrazbo v zadnjo slovensko koč, oziroma kako poglobiti dosedanje delovanje. Kličemo ter vabimo torej vse, ki se zanimajo za delovanje po društvi, da pridejo dne 4. septembra gotovo v Maribor! Učili se bomo, in če nam tega ni treba, spoznavali se bomo s svojimi somišljeniki in se navduševali za nadaljno krepko delovanje. Na delo krščansko!

Politični ogled.

Avstro-ogrška država je v nevarnosti, ker večina državnih poslancev na Ogrskem noče več nobene skupnosti z našo državo polovico razven osebe našega presvitlega cesarja. Sedaj si tostranski in onostranski ministri neprenehoma tarejo glave, kako bi večino državnega zbora ogrskega spravili v pravi tir. Sedan je razmere v Avstro-Ogrski pač hudo maščevanje, ker so v Avstriji in Ogrski vlade vedno zatirale Slovane, zraven pa na vse mogoče načine pospeševale pri nas namstvo, na Ogrskem madžarstvo. Hvala za to je, da so postali Nemci in Madžari prevzetni, in da hočejo Nemci pod prusko kapo, Madžari pa postati samostojni.

Slovensko krščansko misleče dijaštvo je imelo dne 22. t. m. v Ljubljani svoj IV. sestanek. Krščanska, ljudstvu prijazna misel prodira tudi med visokošolskim dijaštvom in upati je, da bodo kmalu izginili med nami študirani ljudje, ki so se sramovali stisniti žuljavo kmetško in delavsko roko v prijazni pozdrav. „Slovenska dijaška zveza“ je imela ob tej priliki redni občni zbor ter si izvolila no.ega predsednika modroslovca Dolence ter nov odbor. Štajerski slovenski dijaki dobijo pri tej zvezi z bratsko prijaznostjo vsa pojasnila, ki se tičejo dijaškega življenja in dijaških potreb, posebno gg. abiturijenti, ki se bodo posvetili vseučiliščnim študijam.

Mirovno pogajanje. Poročila, ki prihajajo sedaj o mirovni pogajanjih, so zelo nezanesljiva. En dan pride novica, da so ruski poslanci izgnili vse upanje na sklep miru, drugi dan se že poroča, da se vrši pogajanje v redu. Istotake novice prihajajo od

LISTEK.

Najnovejša narodna pravljica.

Prijatelj dragi, ljubi moj,
Ne hodi mimo, le postoj,
Poslušaj, kaj Ti zdaj povem,
Povej naprej še vsem ljudem,
Ves svet naj zve,
Ves svet naj ve,
Kaj danes mi teži srce!
Čuj!
V dolini tibi mesto je,
Cveti ko krasna rožica;
Ta rožica ni pisan cvet,
Ta rožica je cvet deklet:
Zakleta je devičica,
Prežalostna samičica.
Psoglavci že snubili jo,
Orpali pa Turki so;
In snubil jo sam kralj Matjaž,
Njen hudi ogrski mejaš,
Jo snubil je, zasnuvil ni,
Ker ona hlabro se drži
Zdaj pride pa peklenšček sam,
Prilizne se v njen krasen bram,
Kot jež lisico stiskal je,
Stoletja to ž njo dela že.
Zajeta pa devičica,

Prežalostna samičica,
Spet zbujja se, preraja se,
Sovražnih spon se rešit' če.
Glej, Tebe tudi vabi zdaj,
Le pridi k njej v prekrasni raj;
Tu vitezev bo čilih roj,
Devojk pa krasnih kar nebroj;
Prepevali, gostevali,
Vstajenje rože slavili.
Ta rožica ni pisan cvet,
Ta rožica ni cvet deklet,
To ni zakleta devičica,
Prežalostna samičica;
To Bistrica Slovenska je,
Ki vabi Vas, prijatelje;
Le pridite obiskat me,
Odprto čaka Vas srce;
Prijazno Vas sprejela bom,
Prisrčno Vas objela bom;
Ne mudi se, požuri se,
Ker dan se približuje že,
Ko spet se pesem pela bo,
Ki ni se čula let sto in sto:

Sem Slovenska Bistrica,
Lepo imam ime,
Pa ga vredna biti čem,
Hlabro imam srce;
Ljubi moj pa narod je,
Ki je danes združil se,

Da proslavi mesto to,
Lepo Slovensko Bistrico.

Kedaj? — V nedeljo, dne 27. avgusta 1905.

Plačilo za poštenost,

(Povest iz francoščine.)

(Konec.)

Nekega jutra, ko je spet dela iskala, pa brez uspeha, šla je spet v to cerkev in pokleknila po svoji navadi pred podobo Marije Device. Nikogar ni bilo več v cerkvi, Marija se ozre po klopih pred seboj in zagleda na svoje začudenje v eni teh klopi zlato zapestnico, ki se je vsa lesketala od biserov in zlatih kamenov, v sredi pa je bil svetel demant, ki je bil najbrže mnogo tisoč frankov vreden. Pri tem pogledu pa se je sirota začela na celem životu tresti; njene oči so postale temne: neka huda misel ji šine v glavo. Nepričakovana sreča ji ponuja velik zaklad, treba je samo roko stegniti, pa ga ima! Pa ta misel kmalu zgine, deklica se prestraši sama sebe in zarudi v blede lice: boljša misel ji kakor blisk ogreje vse ude nakrat. Ona vzame dragoceno zapestnico, jo nese po sredi skozi dolgo cerkev in stopi v žagrad ali zakristijo. Našla je tam gospoda župnika, ki je imel ravno v žagradu nekaj opraviti. „Gospod